

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2022, č. j. X

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2022, č. j. X Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla

žalobci dle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, od 19. 10. 2021 zvýšena výše invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně činí 8 119 Kč měsíčně.

2. Žalobce v žalobě nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu v námitkovém řízení. Konstatoval, že lékařskou zprávou doložil, že již v únoru 2021 měl stejné problémy, včetně výše cukru. Ortopedickou zprávou pak prokázal, že jeho pravé koleno je nestabilní, plastika vazů selhala a jediná možná léčba je kompletní výměna kolenního kloubu. V napadeném rozhodnutí je však pouze konstatováno, že koleno je sledováno a léčeno, aniž by tato skutečnost byla zohledněna při hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti. K základnímu onemocnění nebylo přičteno dalších 10 %. Žalobce uzavřel, že má problémy s celkovou masivní neuropatií, neutěšeným průběhem cukrovky, motolicemi a únavou, chodí o berlích, má problém i sedět. Všechny tyto skutečnosti doložil již v rámci námitkového řízení formou lékařských zpráv. Z uvedených důvodů žádal, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná zopakovala závěry napadeného rozhodnutí. Konstatovala, že rozhodla na základě lékařského posudku ze dne 14. 7. 2022, dle něhož poklesla pracovní schopnost žalobce celkově o 60 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 2d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, u kterého je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 50 - 60 %. Tomuto zařazení odpovídají poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek - diabetes mellitus - těžké funkční postižení. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici uvedeného rozmezí ve výši 60 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity nezvyšuje. Došlo ke změně hodnocení oproti Okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“), která stanovila nižší míru poklesu pracovní schopnosti, když zdravotní stav hodnotila dle kapitoly IV, položky 2c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s využitím maximálně možného zvýšení ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Tato změna však nemá vliv na skutečnost, že je žalobce invalidní ve druhém stupni invalidity. Vzhledem k tomu, že žalobce nesouhlasí s medicínským posouzením svého zdravotního stavu, žalovaná navrhl provést důkaz odborným lékařským posouzením posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).
4. Z předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobci byla ode dne 15. 9. 2008 uznána částečná invalidita dle kapitoly XV, oddílu A, položky 1b s číselnou hodnotou míry poklesu pracovní schopnosti 35 % pro polyartrózu, žalobce byl bez nároku na výplatu dávky. Po zjišťovací prohlídce dne 14. 3. 2012 posouzena míra poklesu pracovní schopnosti dle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b s číselnou hodnotou 35 %. Vznik invalidity prvního stupně stanoven dnem 27. 1. 2012 pro polyartrózu, žalobce nadále bez nároku na výplatu dávky. Při zjišťovací prohlídce dne 3. 7. 2013 posouzen od 24. 11. 2011 dle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b s číselnou hodnotou 35 %. Invalidita prvního stupně pro polyartrózu uznána trvale, žalobce stále bez nároku na výplatu dávky. Při zjišťovací prohlídce dne 26. 6. 2015 posouzen od 24. 11. 2011 dle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b s číselnou hodnotou 35 %, stejně jako při zjišťovací prohlídce dne 11. 7. 2016.
5. Dne 1. 9. 2021 žalobce požádal o vyšší stupeň invalidity. Dne 2. 12. 2021 byla u žalobce provedena lékařkou OSSZ kontrolní prohlídka. Lékařka OSSZ vyšla ze zdravotnické

dokumentace předložené ošetřující lékařkou MUDr. x, profesního dotazníku ze dne 28. 9. 2021 a odborných lékařských zpráv: diabetologie, MUDr. x, ze dne 25. 11. 2021; ortopedie, MUDr. x, ze dne 2. 6. 2021; urologie, MUDr. x, ze dne 20. 10. a 26. 10. 2021; neurologie, MUDr. x, ze dne 19. 10. 2021; psychiatrie, MUDr. x, ze dne 18. 8. 2021; kožní, MUDr. X, ze dne 20. 7. 2021; EMG, MUDr. X, ze dne 20. 8. 2021; ortopedie, MUDr. C, ze dne 15. 7. 2021; zpráva Nemocnice Česká Lípa, interní oddělení, MUDr. X, hospitalizace ve dnech 17. - 18. 8. 2021. Lékařka OSSZ konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 2c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45 %. K dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 % a celkově činí 55 %. Dle lékařky OSSZ zdravotní stav závažně limituje komplikace diabetu a polyartrózy nosných kloubů a odpovídá již invaliditě druhého stupně při změně základní diagnózy s navýšením o 10 % pro ostatní komorbidit. Datum změny stupně invalidity stanoveno neurologickým nálezem ze dne 19. 10. 2021.

6. S ohledem na závěry zmíněného posudku vydala žalovaná dne 18. 1. 2022 rozhodnutí, kterým byla žalobci od dne 19. 10. 2021 zvýšena výše invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.
7. Proti tomuto rozhodnutí si žalobce podal námitky. V řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobce posouzen lékařkou žalované dne 14. 7. 2022. Lékařka žalované vycházela z lékařských zpráv, které měla k dispozici lékařka OSSZ a nově doložených lékařských nálezů: psychiatrie, MUDr. X, ze dne 7. 10. 2021, 13. 1. 2022, 7. 2. 2022 a 9. 5. 2022, a MUDr. X, ze dne 18. 8. 2021; ortopedie, MUDr. X, ze dne 3. 1. 2022, 15. 2. 2022 a 9. 5. 2022; diabetologie, MUDr. X, ze dne 18. 3. 2022; praktická lékařka, MUDr. X, ze dne 9. 3. 2022; urologie, MUDr. X, ze dne 8. 3. 2022; a diabetologie, MUDr. X, ze dne 27. 1. 2022. Lékařka žalované konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je diabetes mellitus druhého typu s obezitou na perorálních antidiabetických, středně těžká senzomotorická polyneuropatie dolních končetin. U žalobce asi 4 roky diabetes mellitus, je sledován praktickou lékařkou, léčen perorálními diabetiky, hladiny glykémie neuspokojivě kompenzovány, má zcela jistě diabetické komplikace zejména neuropatii dolních končetin. Pro diabetickou neuropatii dolních končetin užívá symptomatickou terapii, klinicky známky autonomní neuropatie. Míra poklesu pracovní schopnosti stanovena dle kapitoly IV, položky na rozhraní 2c a 2d. Položku pro těžké funkční postižení, tj. položku 2d, s číselnými hodnotami 50 - 60 %, naplňuje jen omezením lokomoce a známkami autonomní neuropatie, tíže funkčního dopadu na pracovní schopnosti odpovídá dolní hranici procentního rozmezí. S ohledem na dělnické povolání a další komorbidit zvolena horní hranice 60 %. Změna prvního stupně invalidity na druhý stupeň byla stanovena při posouzení v první instanci neurologickým vyšetřením dne 19. 10. 2021. U žalobce je invalidizující diagnózou diabetes mellitus, který se od počátku roku 2021 postupně z hlediska kompenzace zhoršoval a byl hlavní příčinou navýšení stupně invalidity.
8. Ze závěru tohoto lékařského posudku žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalovaná konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 2d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

Tíže funkčního dopadu na pracovní schopnosti odpovídá dolní hranici procentního rozmezí, s ohledem na dělnické povolání a další komorbiditu je však zvolena horní hranice ve výši 60 %. Žádná z komorbidit nedosahuje takové závažnosti, aby byla stanovena za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalobce je od roku 2016 sledován v psychiatrické ambulanci, kde mu byla diagnostikována anxiózně depresivní porucha, z posudkového hlediska se jedná o středně těžké funkční postižení se značně sníženou úrovní sociálního fungování. Ze zdravotnické dokumentace vyplývají další komorbidity, tj. urologické obtíže, artrotické postižení nosných kloubů, omalgie vpravo s omezením hybnosti, chronický vertebrogenní algický syndrom krční páteře bez kořenové symptomatologie a závažné poruchy statodynamiky páteře, hepatopatie. Další onemocnění vyplývající z anamnézy žalobce jsou již bez posudkového dopadu. U žalobce je invalidizující diagnózou diabetes mellitus, který se od počátku roku 2021 postupně z hlediska kompenzace zhoršoval a byl hlavní příčinou navýšení stupně invalidity, z tohoto důvodu je změna stupně invalidity provedená až od 19. 10. 2021.

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v rozsahu a z hlediska námitek žalobce, které se týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu a určení procentní míry poklesu jeho pracovní schopnosti, přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2. s. ř. s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalované o nároku žalobce na invalidní důchod. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 citovaného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 % avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 % avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška o posuzování invalidity.
11. Protože se námitky žalobce soustředily do posouzení jeho zdravotního stavu, doplnil soud posouzení zdravotního stavu posudkem PK MPSV, pracoviště Ústí nad Labem v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého PK MPSV posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
12. Ve věci proběhlo dne 16. 3. 2023 ústní jednání, k němuž se žalobce bez omluvy nedostavil, odročení jednání nežádal. Žalovaná trvala na správnosti napadeného rozhodnutí. Soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 26. 1. 2023. V písemném vyjádření k posudku PK MPSV, žalobce uvedl, že členové komise se k němu chovali arogantně, proto na jejich chování podal stížnost. Zopakoval, že žádal o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně od února 2021, neboť již k tomuto datu se jeho zdravotní stav zhoršil. Žádal také, aby mu bylo přiznáno 10 % k základnímu onemocnění (cukrovka s neuropatií) pro těžké ortopedické problémy. Těmito okolnostmi se PK MPSV dle žalobce nezabývala.
13. PK MPSV se v posudku ze dne 26. 1. 2023 plně ztotožnila s posudkem lékařské posudkové služby žalované. Jako dominující příčinu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní

schopnosti žalobce shodně označila zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 2d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Jedná se o diabetes mellitus druhého typu s obezitou kompenzovaný PAD + basální insulinoterapií. Nejsou přítomny jiné známky mikroangiopatických změn diabetu. Z neurologického hlediska přítomen klinický obraz končetinové neuropatie lehkého až středního stupně tíže při EMG nálezů středně těžké polyneuropatie u diabetika. PK MPSV zvolila horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti, tj. 60 %, s ohledem k ostatním komorbiditám a vykonávaným dělnickým profesím. Na samotný diabetes mellitus druhého typu s obezitou závislý na inzulinu i léčbě perorálními antidiabetiky by PK MPSV použila maximálně dolní hranici rozmezí. K dalšímu navýšení pro další postižení zdravotního stavu podle § 3 odst. 1, 2 vyhlášky o posuzování invalidity PK MPSV nenašla objektivní důvod. Z hlediska polyartrózy si žalobce stěžoval nejvíce na bolesti pravého kolene, kde je popisována artróza druhého až třetího stupně bez funkčních deficitů s plnou hybností. Rovněž na kyčelních kloubech a kloubech horních končetin neměl žalobce deklarované závažné funkční deficity ani zánětlivé projevy.

14. Provedený důkaz posudkem PK MPSV byl soudem zhodnocen podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku PK MPSV soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost PK MPSV a náležitosti posudku, posudek hodnotí z hlediska jeho úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav posuzovaného.
15. V souzeném případě PK MPSV vypracovala posudek v řádném složení, žalobce byl jednáním PK MPSV přítomen a při jednání vyšetřen odborným lékařem z oboru neurologie. Přítomnost odborného lékaře z uvedeného oboru byla logicky zvolená s ohledem na to, jaká rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena při předchozím posouzení posudkovými službami OSSZ a žalované. Zdravotní stav žalobce byl dne 11. 1. 2023 konzultován s odborným lékařem v oboru interny. Žalobce měl při jednání PK MPSV také možnost se ke svým subjektivním potížím vyjádřit. Soud ověřil, že PK MPSV měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů. Vycházela ze spisové dokumentace OSSZ a spisové dokumentace námitkového řízení. Při jednání PK MPSV žalobce předložil další lékařské zprávy: ortopedie, MUDr. X, ze dne 25. 1. 2023, a psychiatrie, MUDr. X, ze dne 11. 11. 2022. V posudku je uvedeno, že zjištěné postižení zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a v jakém rozsahu v jeho důsledku poklesla pracovní schopnost žalobce, a to v souladu s vyhláškou o posuzování invalidity. Žádná z lékařských zpráv nevyvrací, že by byla rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určena nesprávně, či že by zdravotní postižení neodpovídalo zařazení dle kapitoly IV, položky 2d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. PK MPSV vysvětlila, proč stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici rozpětí stanoveného příslušnou položkou přílohy k vyhlášce, tj. že zhodnotila probíhající komorbidity a dělnické povolání žalobce. Zdůvodnila také, proč zdravotní postižení žalobce zařadila pod příslušnou položku vyhlášky. Krajský soud opakuje, že posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočtení procentní míry poklesu pracovní schopnosti, sám neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, jíž soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru

posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise.

16. Dle krajského soudu PK MPSV přesvědčivě určila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, a to ve shodě s předchozím posudkem lékařské posudkové služby žalované. Jedná se o zdravotní postižení podřaditelné pod kapitolu IV, položku 2d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozpětí stanoveného příslušnou položkou přílohy k vyhlášce při zohlednění probíhajících komorbidit, včetně polyartrózy. PK MPSV vysvětlila, že na samotný diabetes mellitus druhého typu s obezitou závislý na inzulinu i léčbě perorálními antidiabetiky by použila maximálně dolní hranici rozmezí. Není tedy pravdou, že by nezohlednila probíhající komorbiditu. Vzhledem k tomu, že soud nenalezl důvody vyvracející závěr o hodnotě poklesu pracovní schopnosti žalobce, má za to, že uvedeným posudkem PK MPSV bylo prokázáno, že žalobce byl v době vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu druhého stupně. PK MPSV se plně ztotožnila se závěry lékařky posudkové služby žalované, tj. i pokud jde o datum vzniku invalidity druhého stupně. V posudku lékařky posudkové služby žalované, z něhož vycházela žalovaná při vydání napadeného rozhodnutí, bylo přitom vysvětleno, že hlavní příčinou navýšení stupně invalidity byl diabetes mellitus, který se od počátku roku 2021 postupně z hlediska kompenzace zhoršoval, proto byla změna stupně invalidity provedená až od 19. 10. 2021. Lze tedy uzavřít, že žalovaná vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu.
17. Ze všech uvedených důvodů nebyla žaloba soudem shledána důvodnou a soud ji proto zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
18. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na ni nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, nárok.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 16. března 2023

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně